

POMM1002

ESI- JA ALKUOPETUS

paula.e.oksanen@jyu.fi

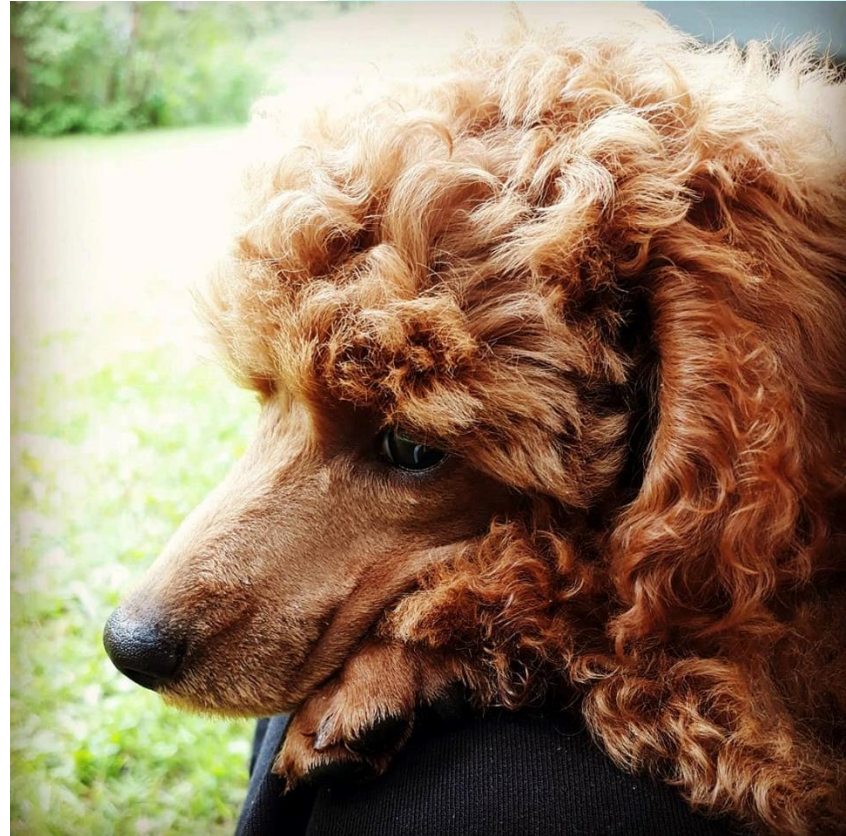
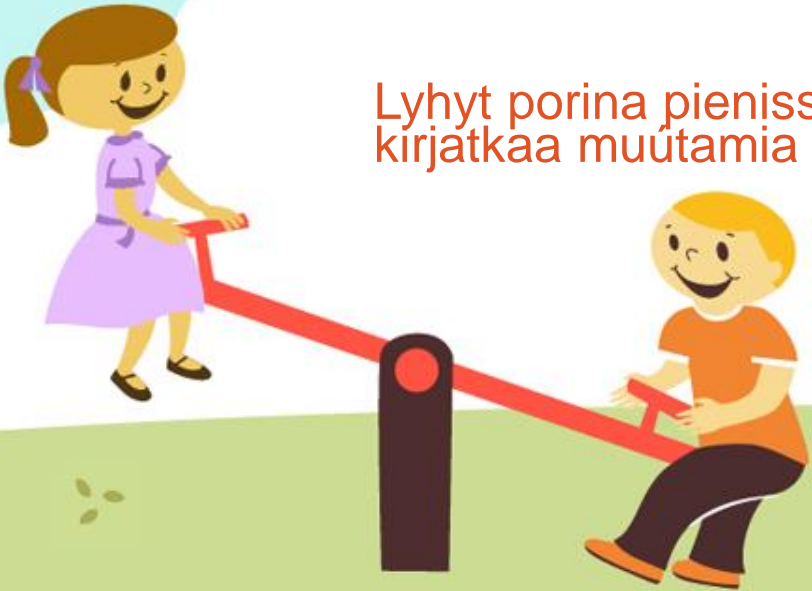

LUENNOILTA

Kielisensitiivinen matematiikan opetus
sekä esi- ja alkuopetus aiheina

Mitä jäi mieleen?

Lyhyt porina pienissä ryhmissä,
kirjatkaa muutamia juttuja padlettiin:

<https://padlet.com/paulaoksanen2/bwm72zgwf5ykrnrl>

Mikä
innosti,
kiinnosti,
ihmetytti,
ärsytti?

VIERAILUTEHTÄVÄN PURKUA

- Oppimisympäristö: fyysinen, psyykinen, sosiaalinen... – Työskentelytavat, vuorovaikutus...
- Oppisisällöt, laaja-alaiset osaamiskokonaisuudet, oppiaineet
- Opetus – Lapsikeskeisyys vs. opettajajohtoisuus – Leikin merkitys, sija ja tila – Millaista toimintaa: mitä lapsi ohjataan tekemään (lapsen toimijuus) – Lapsen saama palaute (opettajalta, vertaisilta), itsearviointi
- Miten palautteella ohjattiin lapsen toimintaa?
- Oliko palaute oppimista/työskentelyä/käyttäytymistä edistävää? – Moniammatillisuus opetuksessa? Samanaikaisopettamisen tai tiimiopettajuuden muotoja?
- Kasvun ja oppimisen tukeminen – Miten opetusta eriytettiin? – Miten lapsen yksilölliset lähtökohdat/oppimiseen liittyvät haasteet otettiin huomioon?

Pienryhmissä keskustellen, lisätkää havaintojanne Peda.netin ryhmämuistioon:
<https://peda.net/id/708cc45013c>

OPPIMISKÄSITYKSIÄ – ESI- JA ALKUOPETUS (OPS 2014)

- Lapset omaksuvat uusia tietoja ja taitoja vuorovaikutuksessa toisten lasten, opettajien, eri yhteisöjen ja lähiympäristön kanssa.
- Oppiminen on kokonaisvaltainen tapahtuma, jossa toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset ja ajattelu yhdistyvät.
- Olennaista oppimisessa on lasten oma toiminta ja luottamus omiin mahdollisuuksiinsa oppijana.
- Lasten tahdolla ja kehittyvällä taidolla toimia yhdessä on merkitystä oppimiselle.
- Oppimisen lähtökohtana ovat kunkin lapsen aiemmat kokemukset ja hänen osaamisensa □ vahva yksilöllisyyden merkitys.
- Lapset opettelevat toimimaan yhteistyössä muiden kanssa ja asettamaan tavoitteita omalle ja yhteiselle toiminnalle
- Uusien tietojen ja taitojen oppimisen tulisi herättää lapsissa halun oppia lisää.

YHTEINEN KÄSITYS LAAJA-ALAISESTA OSAAMISESTA

- Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Se tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla.
- Laaja-alainen oppiminen jatkuu läpi elämän.
- Laaja-alaisen oppimisen kehittymiseen vaikuttaa tietosisältöjä enemmän se, miten työskennellään, millaiseksi oppimisympäristöt rakennetaan ja miten lasten oppimista ja hyvinvointia tuetaan.
- Miksi kokonaisopetuksen / eheytetyn opetuksen periaatteet ovat vaarassa väistyä alkuopetuksen jälkeen?

- Ilmaisun monet muodot
- Kielen rikas maailma
- Minä ja meidän yhteisömme
- Tutkin ja toimin ympäristössäni
- Kasvan ja kehityn
- Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- Kulttuurinen osaaminen
- vuorovaikutus ja ilmaisu
- Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- Monilukutaito
- Tieto- ja viestintäteknikka
- Työelämätaidot ja yrittäjäyys
- Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN ~ OPPIMISKOKO NAISUUDET ESIOPS 2014

Leikki ja osallisuus

Leikki on...

- lapselle luonnollinen tapa oppia ja kehittyä.
- perustavaa laatua oleva pienen lapsen tarve kokonaispersoonallisuuden muovautumisessa.
- luovaa.
- **Leikissä** lapsi hahmottaa maailmaa, ymmärtää erilaisia tilanteita, kokee aidosti tunteita ja oppii käsittelemään niitä.
- **Leikissä** lapsi luo suhteita ympäröivään maailmaan ja prosessoi kokemiaan tapahtumia ja oppimiaan asioita.
- **Leikissä** lapsi jäljittelee todellisen elämänsä itselleen merkityksellisiä seikkoja
- Lapsen kasvaessa **leikki** kehittyy ja monipuolistuu.
- **Leikissä** lapsi harjoittelee elämässä kulloinkin tarvitsemiaan taitoja.
- Lapsi **leikkii** ilokseen, mutta myös oppiakseen ja kehittyäkseen.
- **Leikille** tulee antaa aikaa ja sitä tulee kunnioittaa!

Sirpa Eskelä-Haapanen | 24.10.2018 | 41

Osallisuuden portaat (Hart 1992; Turja 2011)

Lasten ja aikuisten yhteistoiminnallisuus

Lasten omat projektit, aikuiset tukena

Lapset päätöksentekoon aikuisten projekteissa

Lapset konsultteina aikuisten projekteissa

Aikuisten ehdoilla kuulluksi tuleminen

Muodollinen lasten kuuleminen

Tunnelman luonti lasten osallistamisella

Manipuloidaan lasten ajattelua ja sanomisia

Tommi Mäkinen & Merja Kauppinen
15.9.2015

Kokonaisopetus ja eheytetty opetus (Halonen 2011, Kainulaisen 2018 mukaan)

Kokonaisopetus (Halonen 2011)

Vrt. eheytetty opetus ja ilmiölähtöisyys...

Eri oppiaineisiin sijoittuvat oppisisällöt, mutta samaan aiheeseen liittyvä aines kootaan kokonaisuudeksi.

Tavoite: vähentää ainejakoisuutta ja auttaa lasta jäsentämään kokonaisuuksia

Etuja:

- o oppimismotivaatio kasvaa,
- o tukee kielellistä kehitystä,
- o oppimistulokset paranevat (heikot hyötyy eniten),
- o lisää opetusaikaa kun päällekkäisyydet poistuvat,
- o oppiaineet jäsentyy paremmin,
- o työskentelyn pitkäjänteisyys kehittyy,
- o opettajalla mahdollisuus käyttää omia vahvuuksiaan,
- o opettajien yhteistyö lisääntyy

Eheytetty opetus (Halonen 2011)

Opetus rakentuu kokonaisuuksien varaan siten, että oppiminen liitetään lapsen elämänpiiriin ja sillä on välitöntä merkitystä lapselle

VRT. Ilmiölähtöisyys...

Keskeisiä piirteitä:

- o Yhteisvastuullinen kasvatus
- o Elinikäisen oppimisen perustaidot
- o Prosessikeskeiset ops:it ja työtavat
- o Vuorovaikutteisuus oppimisen perusta
- o Maailmankuvaa laajentavat sisällöt
- o Kannustava ja prosessikeskeinen arviointi

Pohdittavaa

- Miksi kokonaisopetus usein päättyy alkuopetuksen jälkeen?

Ensi kerralla:

Tiedonkäsitteykset

